

Daňově zvýhodněné stravování

únor 2020

MEDIAN

metodika výzkumu

Velikost vzorku	1212 respondentů CS1: 811 zaměstnanců ve věku 18 a více let CS2: 201 zástupců firem zaměstnávajících osoby v zaměstnaneckém poměru CS3: 200 zástupců provozovatelů restaurací a dalších stravovacích zařízení
Termín dotazování	28. leden–7. únor 2020
Metoda sběru dat	CS1: dotazování prostřednictvím online panelu (CAWI) CS2 + CS3: telefonické dotazování (CATI)
Výběr respondentů	kvótní výběr
Cílové skupiny	CS1: Osoby v zaměstnaneckém poměru CS2: Zástupci firem zaměstnávajících osoby v zaměstnaneckém poměru CS3: Zástupci provozovatelů restaurací a dalších stravovacích zařízení
Reprezentativita	CS1: výzkum je reprezentativní pro populaci 18+ v České republice podle • základních sociodemografických proměnných: pohlaví, věk, vzdělání, velikost místa bydliště, kraj CS2: výzkum je reprezentativní pro rozložení firem v ekonomice ČR podle • odvětví a velikosti firmy (zde snížen poměr firem do 10 zaměstnanců na 50 %)
Realizátor a zadavatel	výzkum realizuje společnost MEDIAN s.r.o. (člen SIMAR) pro Ministerstvo financí

struktura vzorku CS1: ZAMĚSTNANCI

Pohlaví

Muž	56 %
Žena	44 %

Věková skupina

18–24 let	5 %
25–34 let	23 %
35–44 let	32 %
45–54 let	23 %
55 let a více	17 %

Dosažené vzdělání

Základní	5 %
Vyučen / Střední škola bez maturity	35 %
Středoškolské s maturitou	38 %
Vysokoškolské	22 %

Velikost místa bydliště

Do 999 obyvatel	17 %
1 000–4 999 obyvatel	21 %
5 000–19 999 obyvatel	18 %
20 000–99 999 obyvatel	22 %
100 000 obyvatel a více	22 %

Region

Praha	13 %
Středočeský	14 %
Jihočeský	6 %
Plzeňský	6 %
Karlovarský	3 %
Ústecký	9 %
Liberecký	4 %
Královéhradecký	5 %
Pardubický	4 %
Vysočina	5 %
Jihomoravský	10 %
Olomoucký	6 %
Zlínský	5 %
Moravskoslezský	10 %

struktura vzorku CS2: FIRMY

Velikost firmy

1–9 zaměstnanců	50 %
10–49 zaměstnanců	30 %
50–249 zaměstnanců	15 %
250 a více zaměstnanců	5 %

Odvětví podle NACE

Průmysl a zemědělství (A-E)	26 %
Stavebnictví (F)	12 %
Služby (G-U)	62 %

Region

Praha	15 %
Středočeský	14 %
Jihočeský	6 %
Plzeňský	4 %
Karlovarský	3 %
Ústecký	7 %
Liberecký	5 %
Královéhradecký	5 %
Pardubický	5 %
Vysočina	3 %
Jihomoravský	8 %
Olomoucký	4 %
Zlínský	7 %
Moravskoslezský	14 %

struktura vzorku CS3: RESTAURACE

Velikost provozovny		Region	
Do 5 zaměstnanců	45 %	Praha	24 %
6–10 zaměstnanců	36 %	Středočeský	7 %
Nad 10 zaměstnanců	14 %	Jihočeský	6 %
Odmítl(a) odpovědět	5 %	Plzeňský	10 %
		Karlovarský	4 %
		Ústecký	6 %
		Liberecký	2 %
		Královéhradecký	5 %
		Pardubický	4 %
		Vysočina	3 %
		Jihomoravský	14 %
		Olomoucký	4 %
		Zlínský	4 %
		Moravskoslezský	7 %

CS1: zaměstnanci

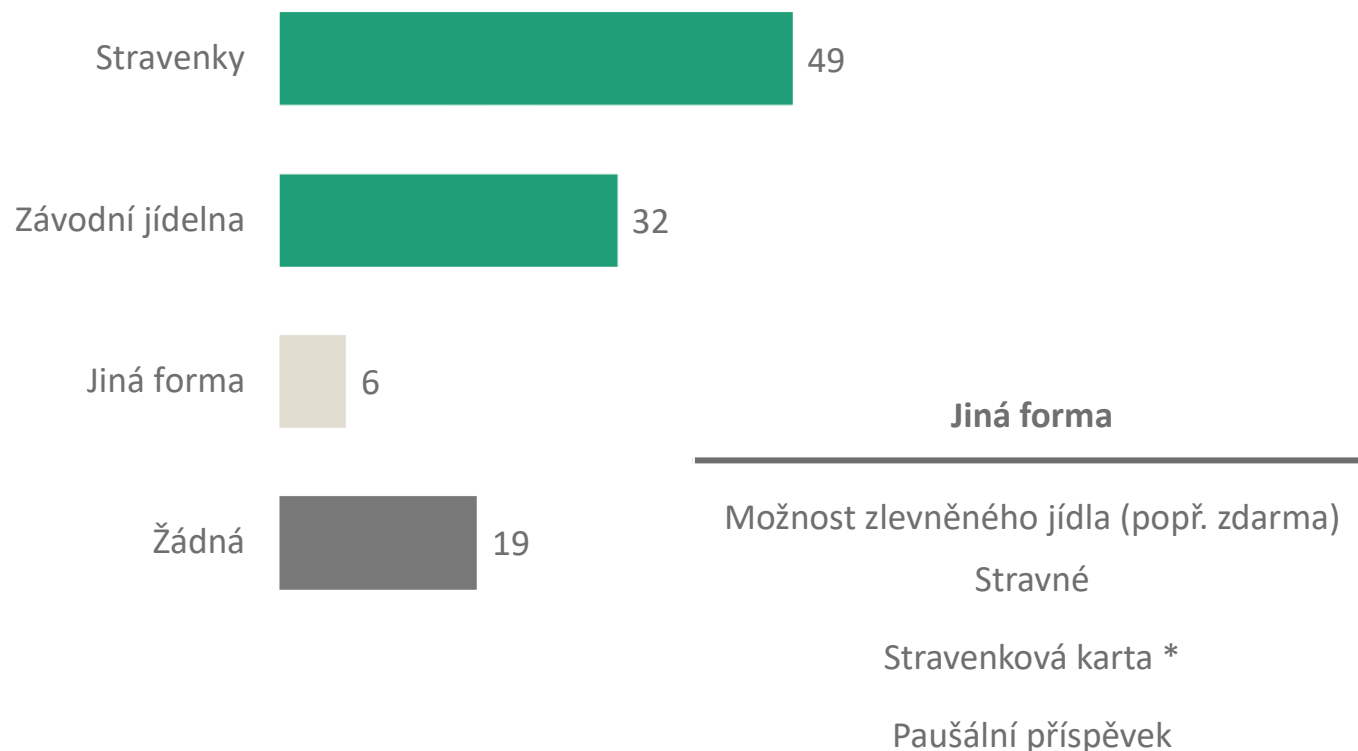
forma daňového zvýhodnění

Polovina dotázaných zaměstnanců v České republice čerpá zvýhodněné stravování ve formě stravenek či stravenkových karet (49 %). Jedná se především o pracující ve velkých městech a na venkově.

Třetina zaměstnanců využívá možnost stravování v závodních jídelnách (32 %). Děje se tak hlavně v menších a středních městech.

Jiné formy (např. stravné či paušální příspěvek) jsou používány naprosto minimálně – využívá je 6 % dotázaných.

Necelá pětina respondentů odpověděla, že žádné daňově zvýhodněné stravování nevyužívá.



OT01. V jaké formě Vám převážně zaměstnavatel poskytuje daňově zvýhodněné stravování?

N = 811, zobrazena % odpovědí

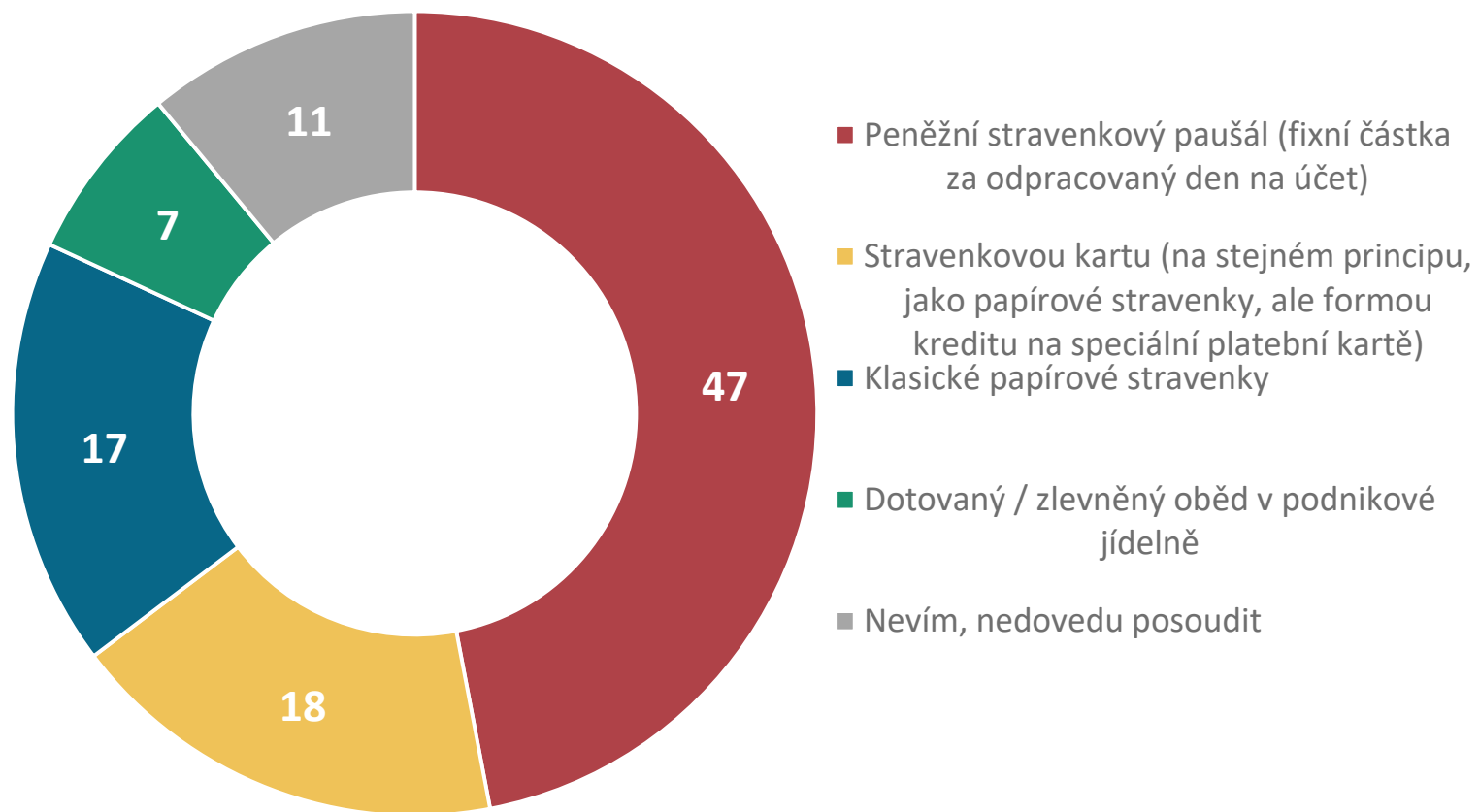
* Část respondentů využívajících stravenkové karty volila možnost, že využívají stravenky. Ti, kteří uvedli stravenkovou kartu zvlášť, nebyli dočištěni a jsou zahrnuti pod možnost jiné.

nejvíce vítaná forma příspěvku mezi zaměstnanci nevyužívající stravenky ani závodní jídelnu

Zaměstnanci, kteří nedostávají stravenky ani nemají možnost závodní jídelny, by dle průzkumu nejvíce přivítali příspěvek ve formě peněžního stravenkového paušálu. Pro tuto možnost by se rozhodlo 47 % dotázaných.

Pro klasické papírové stravenky by se rozhodlo 17 % dotázaných, modernější formu tohoto modelu ve formě stravenkové karty by využilo 18 %.

V Praze a Středních Čechách by lidé častěji volili klasické papírové stravenky, zbytek republiky by raději zvolil peněžní stravenkový paušál.



OT02. Jakou formu příspěvku na oběd byste uvítal(a) nejvíce?

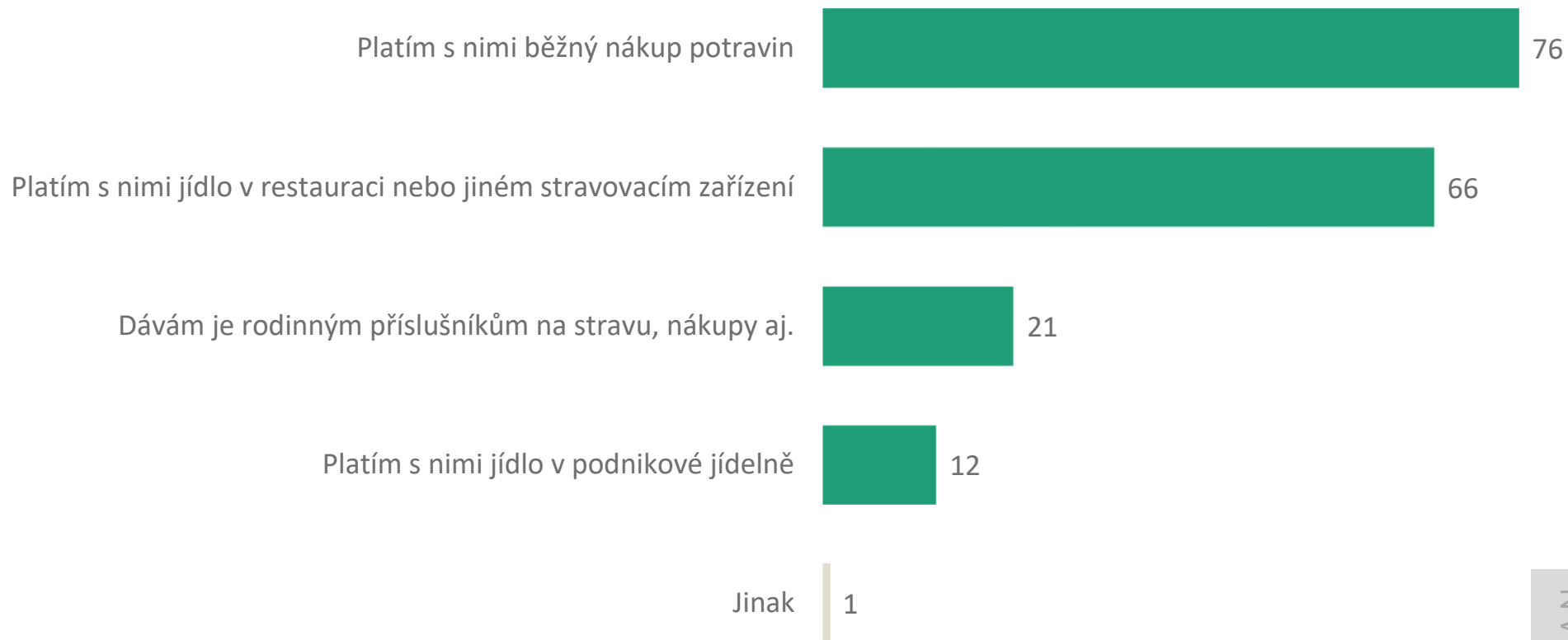
n = 196 (ti, kteří nemají stravenky ani závodní jídelnu), zobrazena % odpovědí

způsob využití stravenek

76% respondentů využívá stravenky při nákupu běžných potravin. Ženy více než muži (82 % ku 70 %).

Více než polovina (66 %) pak platí stravenkami při návštěvě restaurace či jiného stravovacího zařízení. Tuto možnost placení v restauraci využívají vysokoškolsky vzdělaní o 50 p. b. více než lidé se základním vzděláním (30 % ku 82 %).

20% lidí odpovědělo, že stravenky odevzdává rodinným příslušníkům k běžným nákupům.

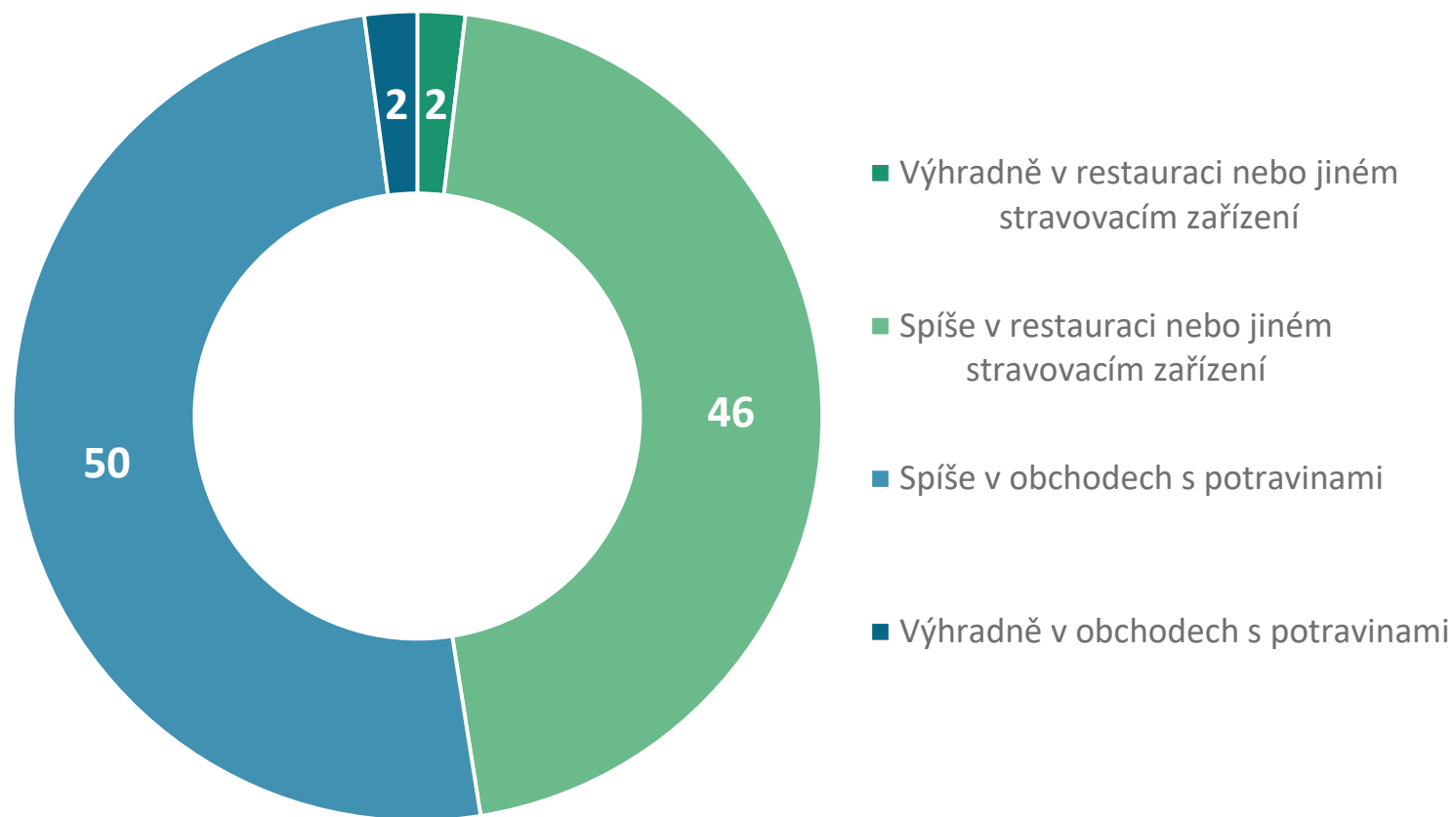


využíváte stravenky více na nákup potravin nebo v restauraci?

Lidí, kteří by využili stravenky při nákupu potravin, je jen o málo více než lidí, kteří by je primárně využili při návštěvě restaurace či jiného stravovacího zařízení. Stravenky by při nákupu potravin využilo 52 %, v restauraci poté 48 % respondentů.

Lidé žijící v Praze a Čechách a vysokoškolsky vzdělaní lidé častěji volili možnost využití stravenek ve stravovacích zařízeních.

Lidé starší 35ti let a lidé žijící na Moravě se častěji přikláněli k možnosti využití při běžném nákupu v obchodě.



OT03A. Využíváte více stravenek na nákup potravin nebo na jídlo v restauraci?

n = 190 (ti, kteří se za stravenky stravují v restauraci i nakupují potraviny), zobrazena % odpovědí

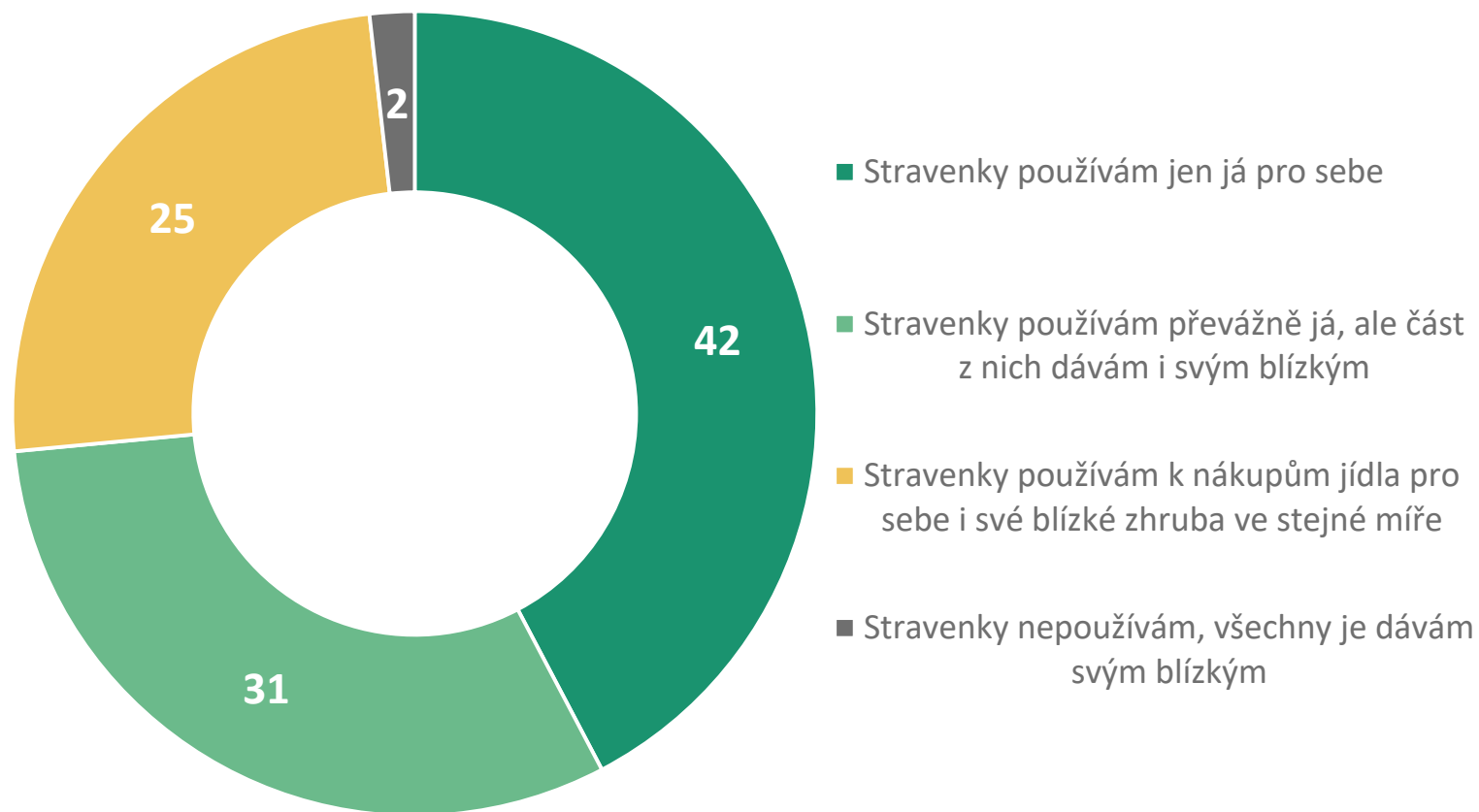
využíváte stravenky, které dostáváte, pouze vy?

Pouze 2 % dotázaných svěřené stravenky nevyužívá a všechny je dává svým blízkým.

Nejčastější odpovědí bylo využití všech svěřených stravenek pro osobní spotřebu. Tuto možnost zvolilo 42 % respondentů, nejčastěji mladých lidí do 24 let.

Třetina Čechů (31 %) využije většinu stravenek pro sebe, malou část dává svým blízkým.

25 % lidí poté stravenky dělí mezi sebe a své blízké zhruba stejně.



OT04. Používáte stravenky od svého zaměstnavatele výhradně jen Vy?

n = 395 (ti, kteří dostávají stravenky), zobrazena % odpovědí

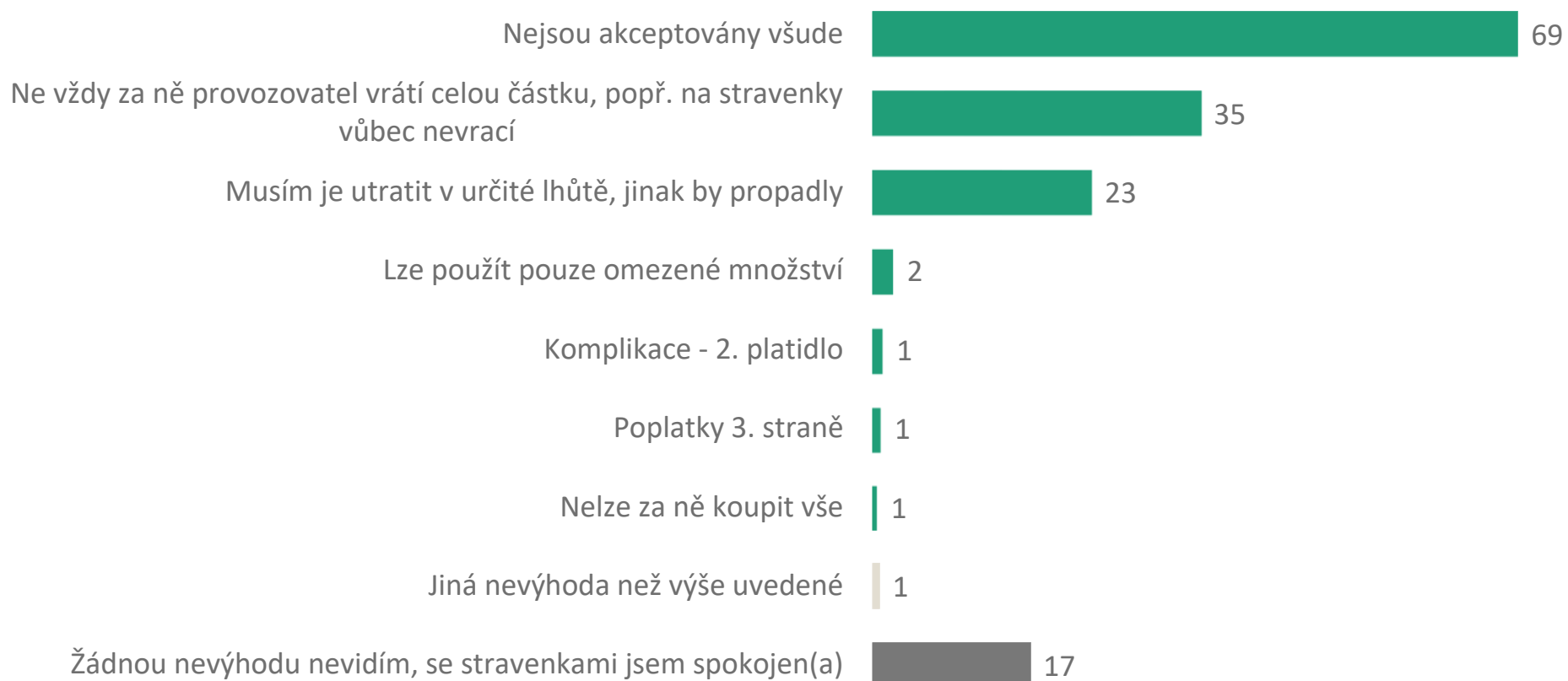
nevýhody v placení stravenkami

Největší nevýhodu stravenek spatřují respondenti v tom, že nejsou přijímány na všech místech. Tuto možnost zvolilo 70 % dotázaných.

35 % lidí vadí neúplné či nulové vracení na stravenky. Tato možnost opět nejvíce vadí vysokoškolsky vzdělaným a lidem žijícím v Praze.

Nevýhodu ve využití stravenek v určité časové lhůtě spatřuje 23 % dotázaných.

17 % je se stravenkami zcela spokojeno a žádnou nevýhodu v nich nespapuje.



OT05. Vidíte nějakou nevýhodu v placení stravenkami? Pokud ano, jaká je podle Vás ta hlavní?

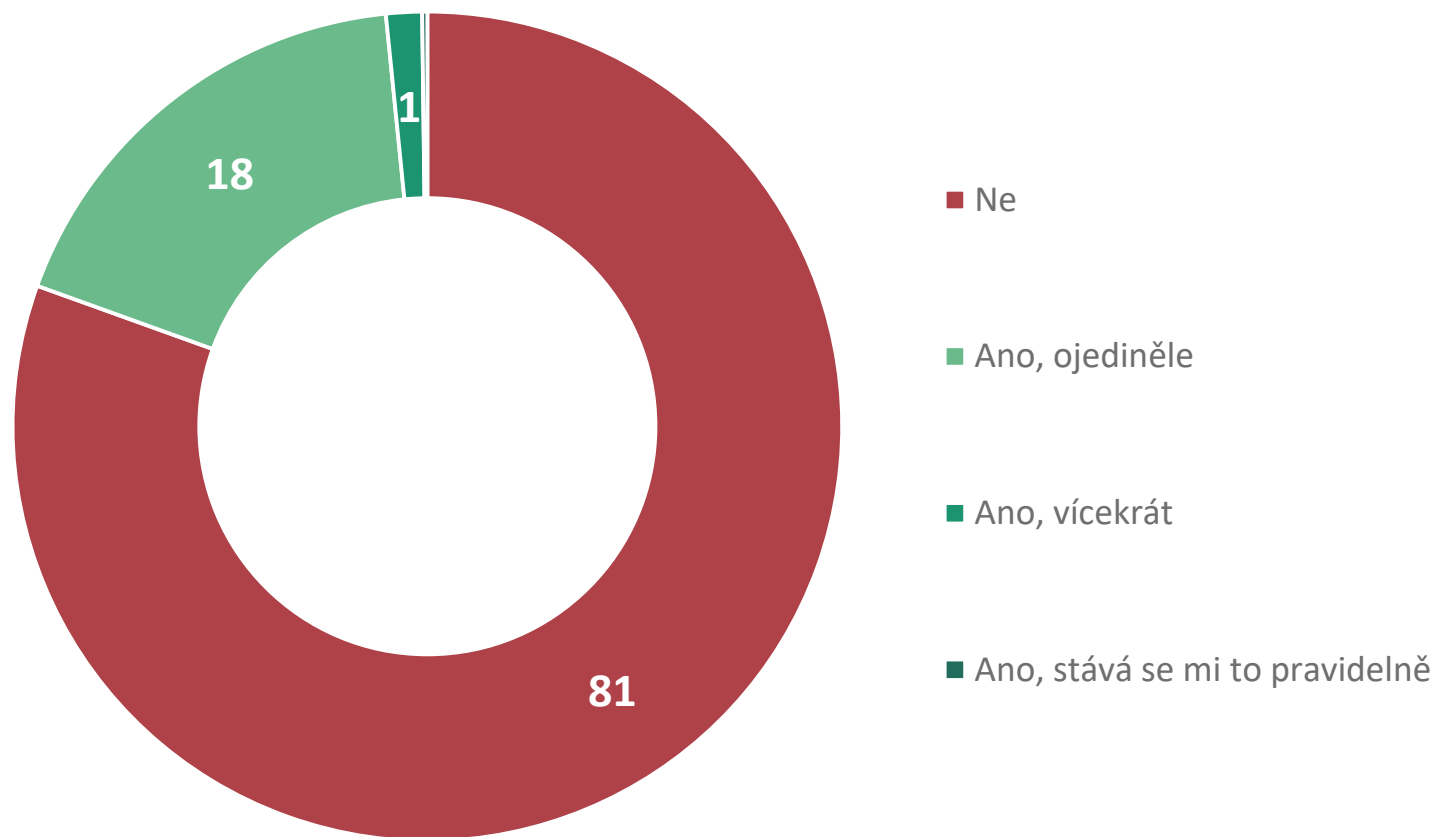
n = 395 (ti, kteří dostávají stravenky), zobrazena % odpovědí

zkušenost s propadnutím stravenek

Češi jsou opatrní a dávají si pozor, aby jim stravenky nepropadly. 81 % respondentů uvedlo, že jim stravenky nikdy nepropadly, 18 % uvedlo, že ojedinele.

Lidí, kteří nechávají své stravenky propadnout často či dokonce pravidelně je naprosté minimum, okolo 1 %.

Je zajímavé, že na propadnutí stravenek dávají pozor mladí stejně jako starší část populace.

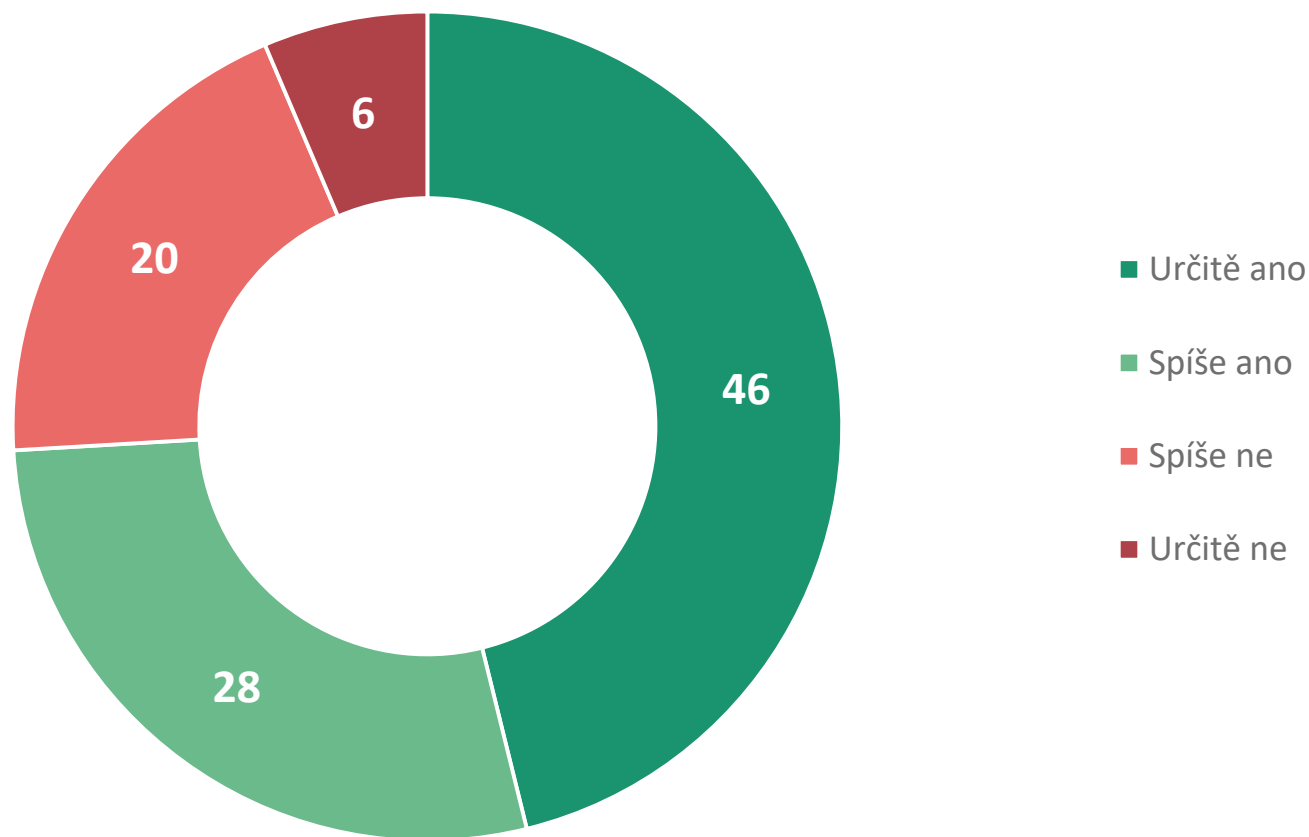


preference příspěvku na stravování ve formě peněz místo stravenek

Pro příspěvek ve formě peněz na účet, místo současných stravenek, se vyslovilo 74 % dotázaných. Z toho 46 % si je touto volbou naprosto jistých.

20 % respondentů by tuto možnost spíše nevyužívalo, 6% dokonce příspěvek ve formě peněz naprosto odmítlo.

Peněžní příspěvek by byl populární hlavně mezi lidmi se základním vzděláním. Tato možnost byla také populárnější na území Moravy.



OT07. Byl(a) byste radši, kdybyste dostával(a) místo stravenek příspěvek na stravování ve formě peněz, které by byly osvobozeny od daní?

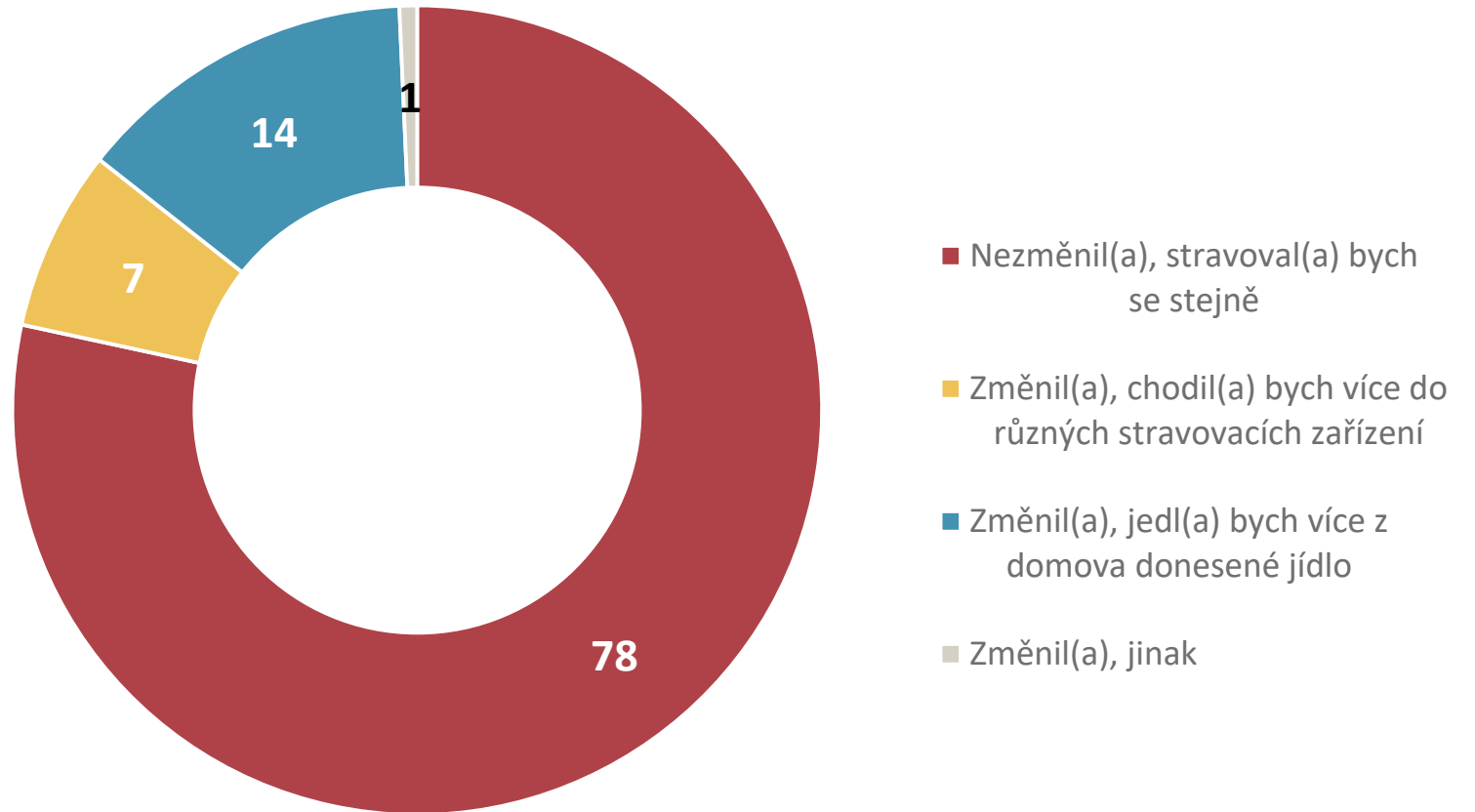
n = 395 (ti, kteří dostávají stravenky), zobrazena % odpovědí

Dopad peněžního paušálu na způsob stravování

Své stravovací návyky by při přechodu na peněžní paušál nezměnilo 78 % lidí. Tuto možnost označila většina mladých lidí do 24 let (84 %), jiné věkové kategorie byly změnám otevřenější.

14 % lidí by změna motivovala ke konzumaci jídla z domova.

7 % lidí by změnu využilo ke stravování ve více stravovacích zařízeních. Využili by tedy i zařízení, kde v současnosti stravenky nepřijímají.



OT08. Pokud byste místo stravenek dostával(a) peněžní paušální příspěvek rovnou na účet, změnil(a) byste způsob, jak se během pracovního dne stravujete?

n = 395 (ti, kteří dostávají stravenky), zobrazena % odpovědí

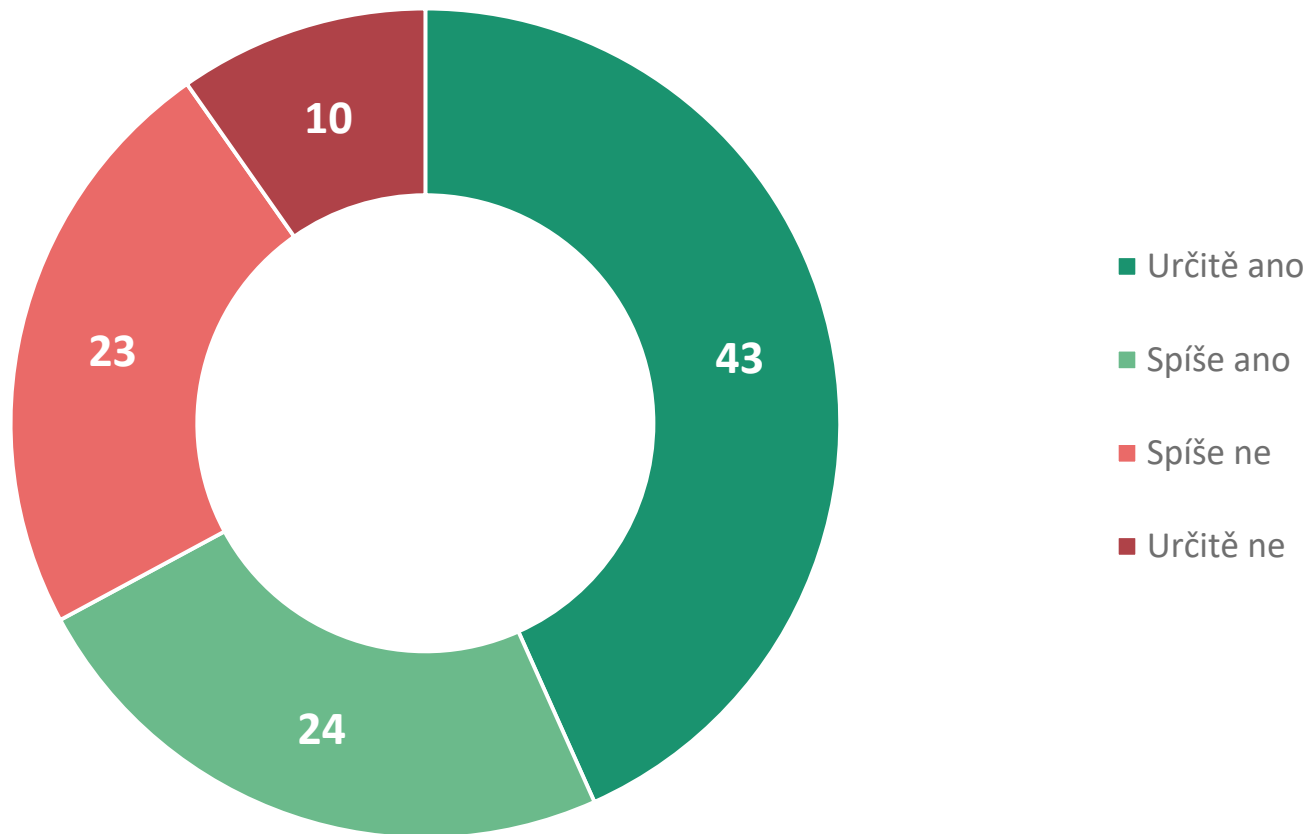
přivítali byste příspěvek na stravování ve formě peněz osvobozených od daní místo závodní jídelny?

Většina lidí stravujících se v závodní jídelně by přivítala finanční příspěvek na stravování před závodní jídelnou (dohromady 67 %).

Jednoznačně se pro tuto možnost vyslovilo 43 % respondentů.

10 % dotázaných tuto možnost přímo odmítlo, 23 % by si spíše vybralo závodní jídelnu před příspěvkem.

Možnost příspěvku ve formě peněz před jídelnou preferují především mladí lidé do 24 let a lidé se základním vzděláním.



OT09. Přivítal(a) byste, pokud by Vám místo závodní jídelny nabídl zaměstnavatel příspěvek na stravování přímo ve formě peněz, které by byly osvobozeny od daní?

n = 259 (ti, kteří mají závodní jídelnu), zobrazena % odpovědí

shrnutí - zaměstnanci

Polovina zaměstnanců má možnost využít zvýhodněné stravování ve formě **stravenek**, **třetina** pak ve formě **závodní jídelny**.

Téměř **polovina zaměstnanců**, kteří **nemají možnost** stravenek či závodní jídelny, by **volila peněžní stravenkový paušál**, kdyby měli na výběr. Po pětině by byli pro papírové a elektronické stravenky.

Pro peněžní stravenkový paušál by byly **tři čtvrtiny zaměstnanců**, kteří v současné době **dostávají stravenky**. Stravenky aktuálně nejvíce využívají na nákup potravin a jen o něco méně i na stravování ve stravovacích zařízeních.

V menší míře by uvítali peněžní stravenkový paušál **zaměstnanci s možností závodní jídelny**, i zde však jeho preference nad současným systémem dosahuje nadpoloviční většiny – pro by byly **dvě třetiny**.

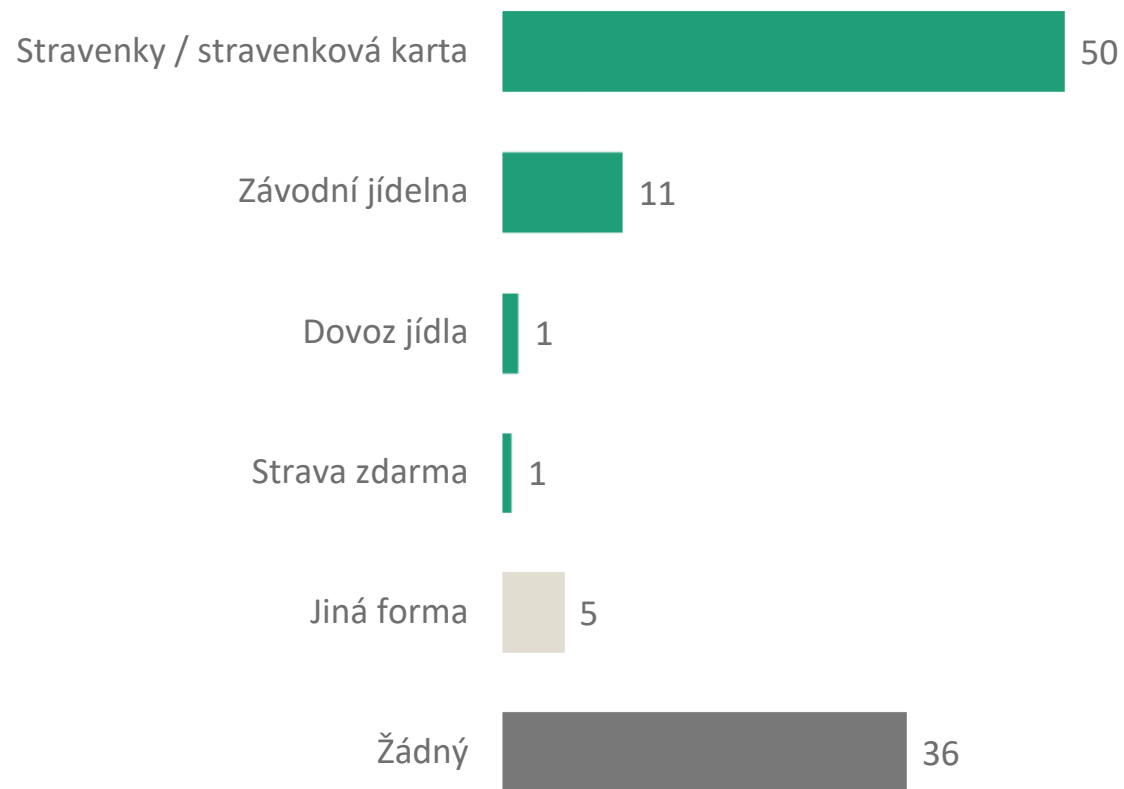
CS2: zaměstnavatelé

jaké nabízíte daňově zvýhodněné stravování?

50 % tuzemských zaměstnavatelů nabízí svým zaměstnancům daňově zvýhodněné stravování formou stravenek, tuto možnost využívají hlavně společnosti nad 10 zaměstnanců.

Závodní jídelnu využívá 11 % společností, jedná se zejména o firmy nad 250 zaměstnanců (45 %).

Pro žádné daňově zvýhodněné stravování se rozhodlo 36% zaměstnavatelů, zde mají největší zastoupení společnosti do 10 zaměstnanců (53,7%).



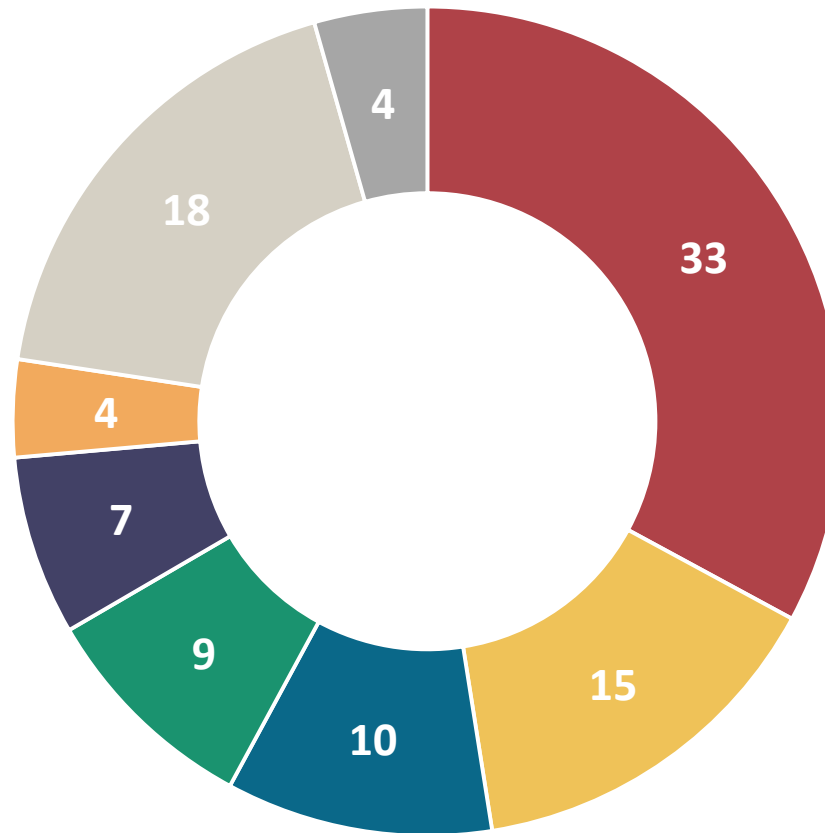
důvod nenabízení daňově zvýhodněného stravování

Nadměrnou administrativu zároveň s vysokými provizemi pro stravenkové společnosti uvedlo jako hlavní důvod nevyužívání daňově zvýhodněného stravování 33 % zaměstnavatelů.

15 % firem uvedlo nezájem ze strany zaměstnanců a 10 % odradila nadměrná administrativa.

9 % vidí jako hlavní problém příliš vysoké provize pro stravenkové společnosti, 7 % zvýhodněné stravování odmítlo z finančních důvodů.

Malou velikost firmy uvedla 4 % dotázaných zástupců zaměstnavatelů.



- Nadměrná administrativa i vysoká provize
- Nebyl zájem ze strany zaměstnanců
- Nadměrná administrativa
- Vysoká provize pro stravenkové firmy
- Finanční důvody
- Příliš malá firma
- Jiný důvod
- Nevím

A02. Z jakého důvodu nenabízíte svým zaměstnancům daňově zvýhodněné stravování?

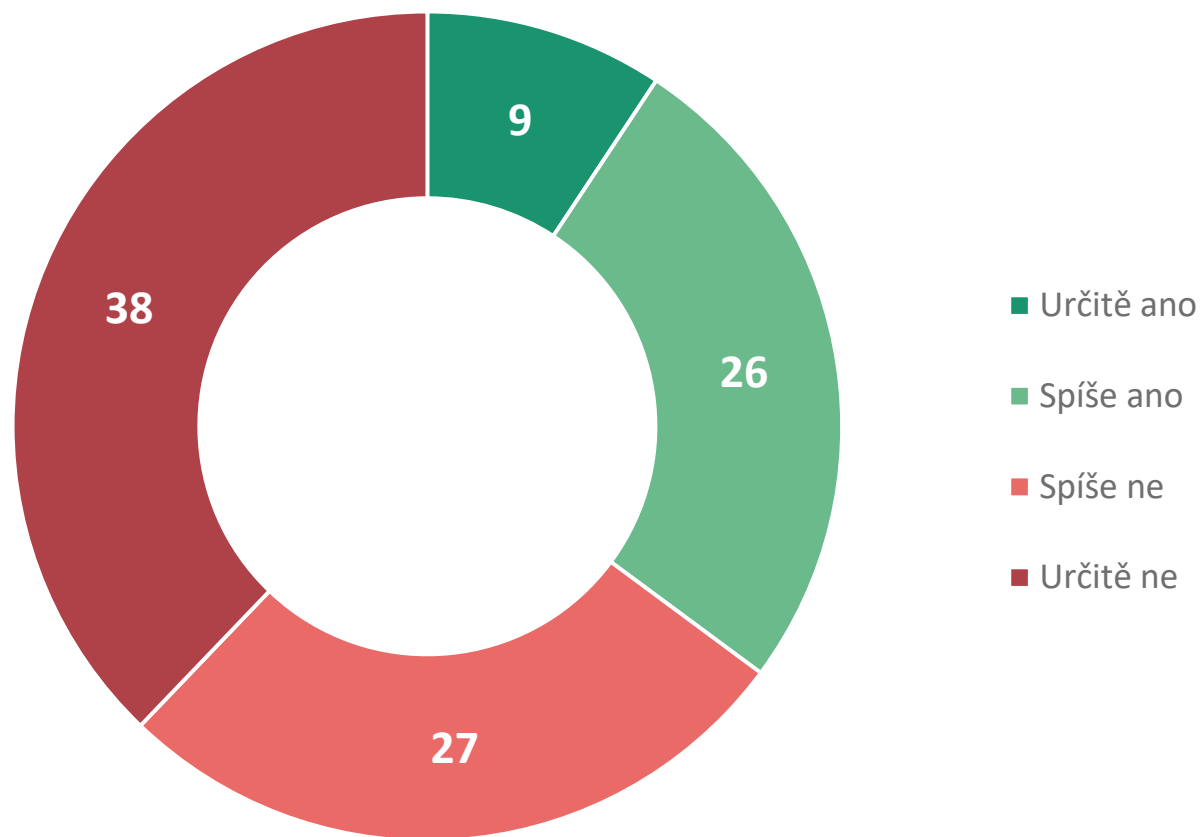
n = 73 (ti, kteří nenabízejí daňově zvýhodněné stravování), zobrazena % odpovědí

nabízeli byste zvýhodněné stravování, kdyby bylo bez zbytečné administrativy a vysokých poplatků?

35 % zaměstnavatelů, kteří svým zaměstnancům v současné době nenabízejí zvýhodněné stravování, by jej začalo nabízet, pokud by s ním nebyly spojeny poplatky ani nadměrná administrativa.

Daňově zvýhodněné stravování, zbavené zbytečné administrativy a vysokých poplatků, by spíše využilo 26 % společností, které ho zatím nenabízejí. Určitě by tuto možnost zvýhodněného stravování svým zaměstnancům nabídlo 9 % zaměstnavatelů.

Odpověď „určitě ne“ zvolilo 38 % společností, menší část (27 %) odpověděla „spíše ne“. Souvisí to s důvody, proč již nyní zvýhodněné stravování nenabízejí, které nesouvisí s administrativou ani poplatky (nezájem zaměstnanců, malá firma atd.). Jednalo se především o společnosti z Prahy a středních Čech.



A03. Kdyby existoval způsob, jak Vaším zaměstnancům nabídnout daňově zvýhodněné stravování bez zbytečné administrativy a vysokých poplatků, využili byste jej?

n = 73 (ti, kteří nenabízejí daňově zvýhodněné stravování), zobrazena % odpovědí

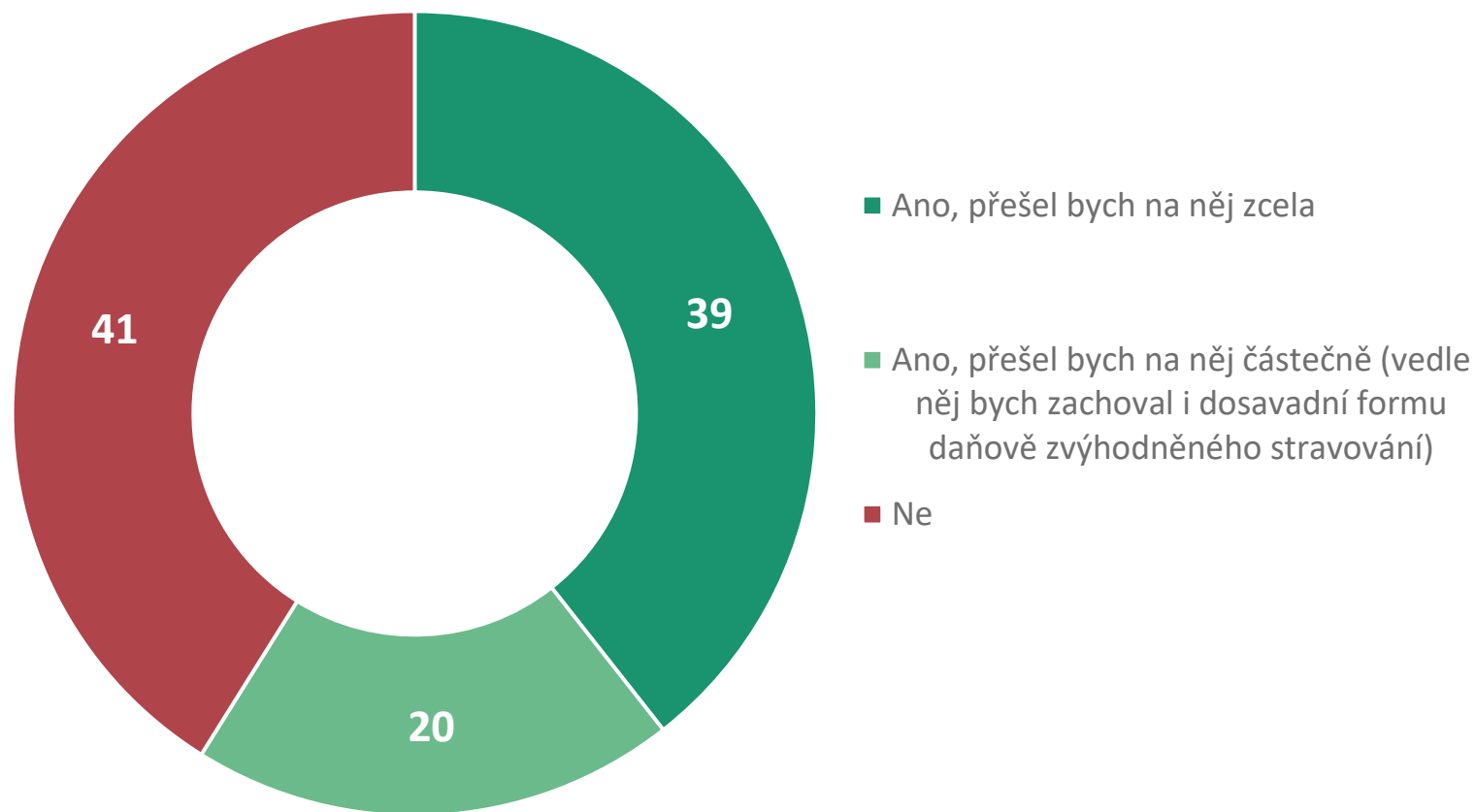
změnili byste zvýhodněné stravování, kdyby bylo bez zbytečné administrativy a vysokých poplatků?

59 % zaměstnavatelů by se přiklonilo ke změně formy zvýhodněného stravování pro své zaměstnance, kdyby tak došlo k omezení administrativy a vysokých poplatků pro stravenkové společnosti.

Pro částečný přechod, při zachování dosavadní formy daňově zvýhodněného stravování, se vyslovilo 20 % zaměstnavatelů.

S úplným přechodem na stravování bez zbytečné administrativy a vysokých poplatků by souhlasilo 39 % zaměstnavatelů. Jedná se zejména o společnosti do 10 zaměstnanců (52 %).

41 % zaměstnavatelů by zvýhodněné stravování ve své společnosti nezměnilo ani s možností zbavit se tak zbytečné administrativy a vysokých poplatků. Proti změně by byly především podniky nad 250 zaměstnanců (75 %).



A04. Kdyby existoval způsob, jak Vaším zaměstnancům nabídnout daňově zvýhodněné stravování bez zbytečné administrativy a vysokých poplatků, nabídli byste jej svým zaměstnancům namísto dosavadní formy daňově zvýhodněného stravování?

n = 128 (ti, kteří nabízejí daňově zvýhodněné stravování), zobrazena % odpovědí

shrnutí - zaměstnavatelé

Polovina oslovených **zaměstnavatelů** nabízí svým zaměstnancům **stravenky** v papírové či elektronické podobě. Naopak **třetina** zaměstnavatelů svým zaměstnancům **nenabízí žádné** daňově **zvýhodněné stravování**, zejména **z důvodu** kombinace **nadměrné administrativy a vysokých provizí** pro stravenkové společnosti, dalším nejčastějším důvodem je pak **nezájem** ze strany zaměstnanců.

Dvě třetiny zaměstnavatelů, kteří **v současné době** svým zaměstnancům **nenabízejí zvýhodněné stravování**, **by ho nenabízelo** ani kdyby bylo bez zbytečné administrativy a vysokých poplatků.

Naopak **více jak polovina** zaměstnavatelů, kteří **v současné době** nabízí **daňově zvýhodněné stravování**, **by přešla** úplně (39 %) či částečně (20 %) **na nový systém**, kdyby byl bez zbytečné administrativy a vysokých poplatků.

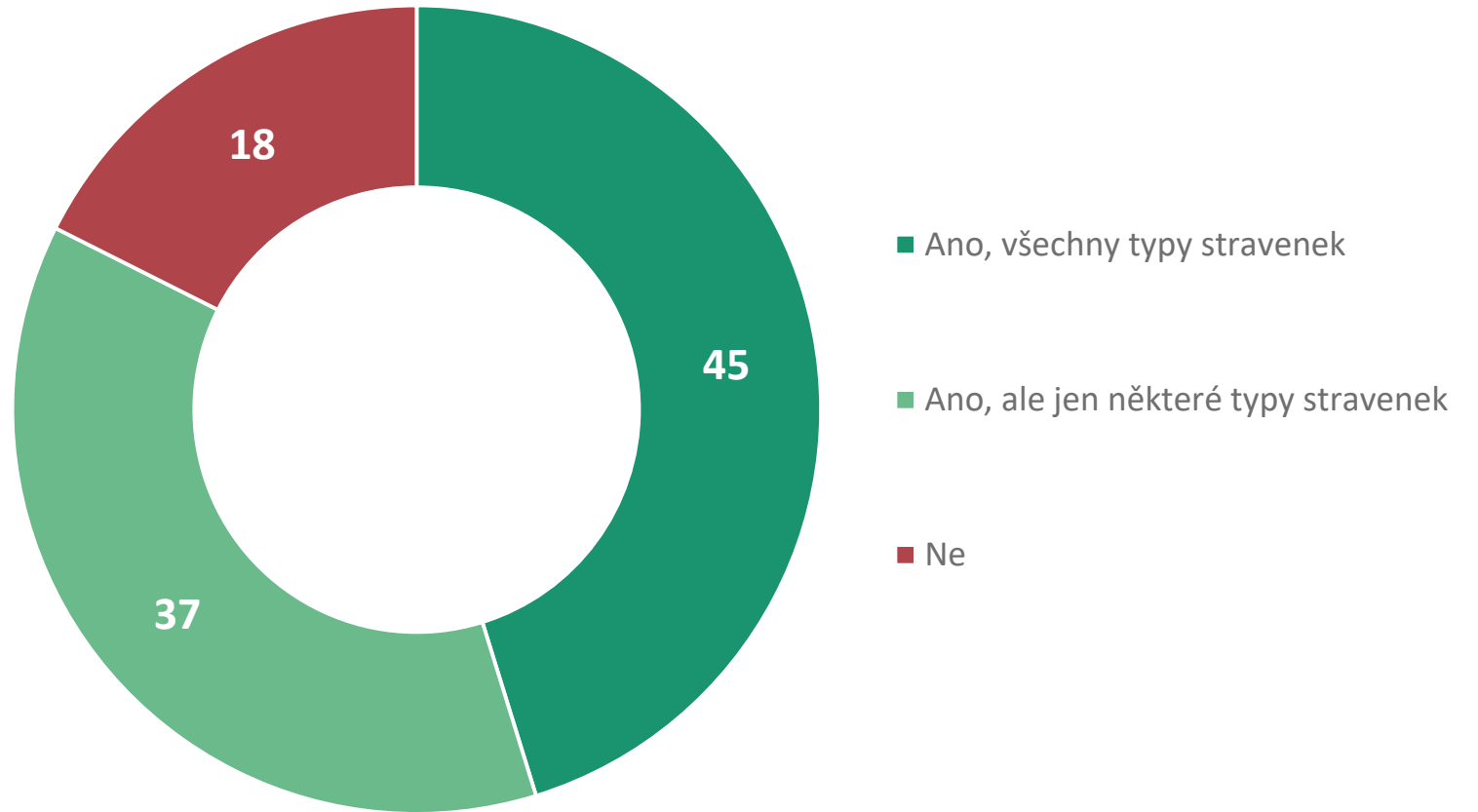
CS3: restaurace

přijímáte od Vašich hostů stravenky?

Ve většině dotázaných stravovacích zařízeních (82 %) může zákazník zaplatit stravenkou či stravenkovou kartou.

45 % provozoven přijímá všechny typy stravenek, 37 % potom pouze některé typy stravenek (často nepřijímají stravenkové karty).

V 18 % stravovacích zařízeních nepřijímají žádné stravenky – převážně restaurace na Moravě (22 % ku 13 % v Čechách) a menší provozovny do pěti zaměstnanců (25 % ku 10 %).



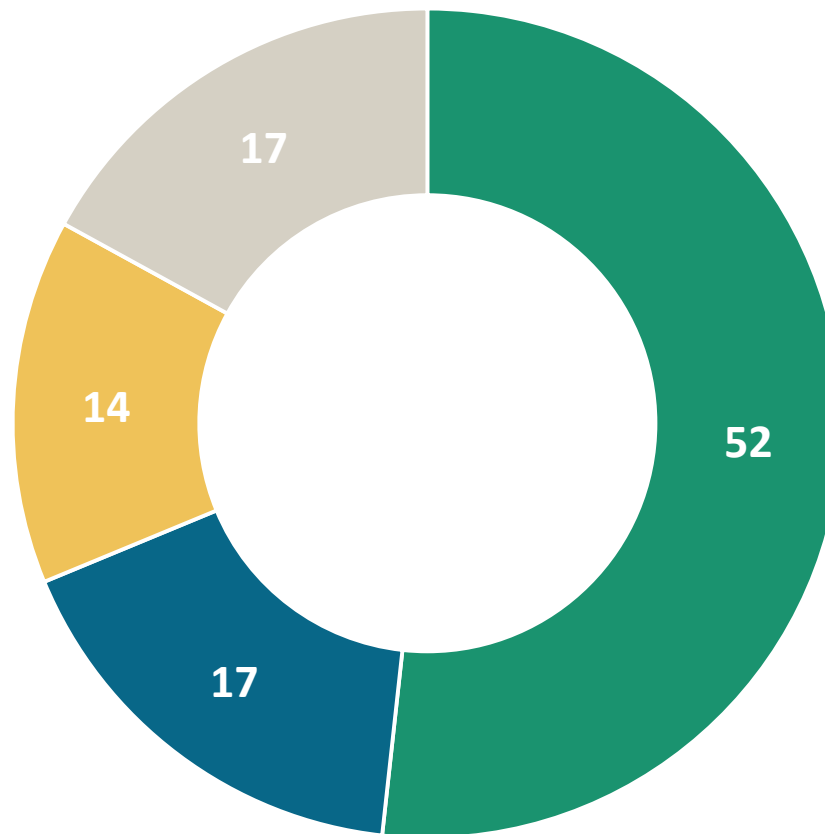
důvod nepřijímání stravenek

Hlavní důvody nepřijímání stravenek je nadměrná administrativa a vysoká provize, tuto skutečnost uvedlo 52 % restaurací.

Pro 17 % provozoven je hlavní motivací pro nepřijímání stravenek především nadměrná administrativa.

14 % restaurací poté vadí pouze vysoká provize pro stravenkové společnosti.

Nadměrná administrativa spojená s přijímáním stravenek vadí především menším restauracím v Čechách a na Moravě do deseti zaměstnanců.



- Nadměrná administrativa i vysoká provize
- Nadměrná administrativa
- Vysoká provize pro stravenkové firmy
- Jiný důvod

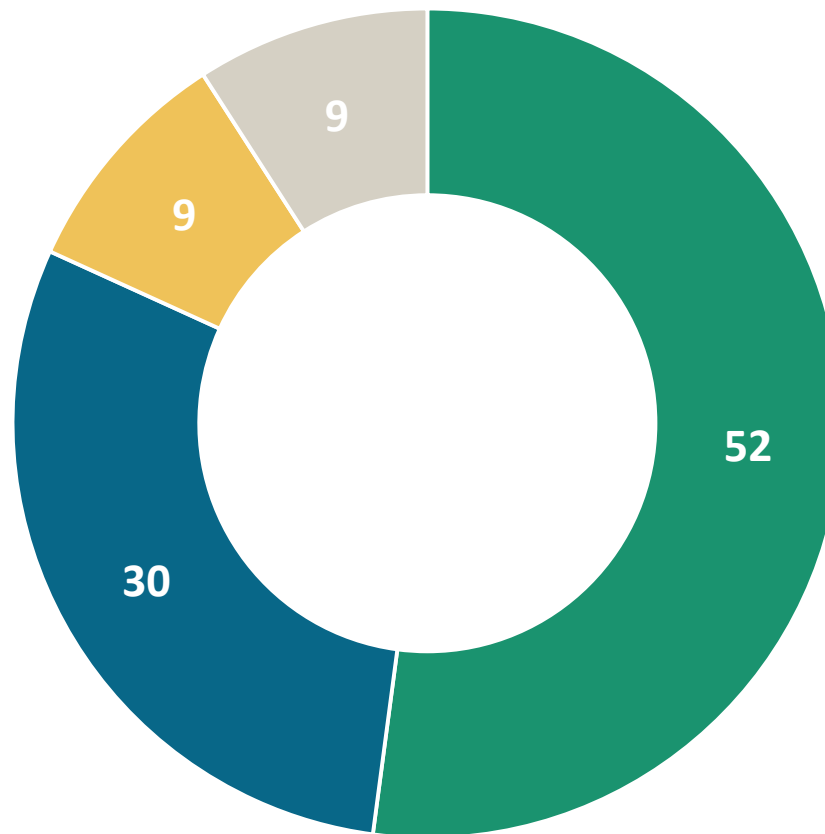
hlavní důvod přijímání stravenek

52 % restaurací se rozhodlo pro přijímání stravenek na základě vysoké poptávky po placení stravenkami mezi hosty .

30 % provozoven bylo motivováno lepší konkurenceschopností vůči restauracím v jejich okolí. Tento důvod uvedlo 44 % velkých provozoven nad 10 zaměstnanců.

9 % uvedlo, že považují stravenky za efektivní způsob placení.

Z dalších důvodů nejčastěji provozovatelé uváděli, že takto chtějí vyjít vstříc zákazníkům.

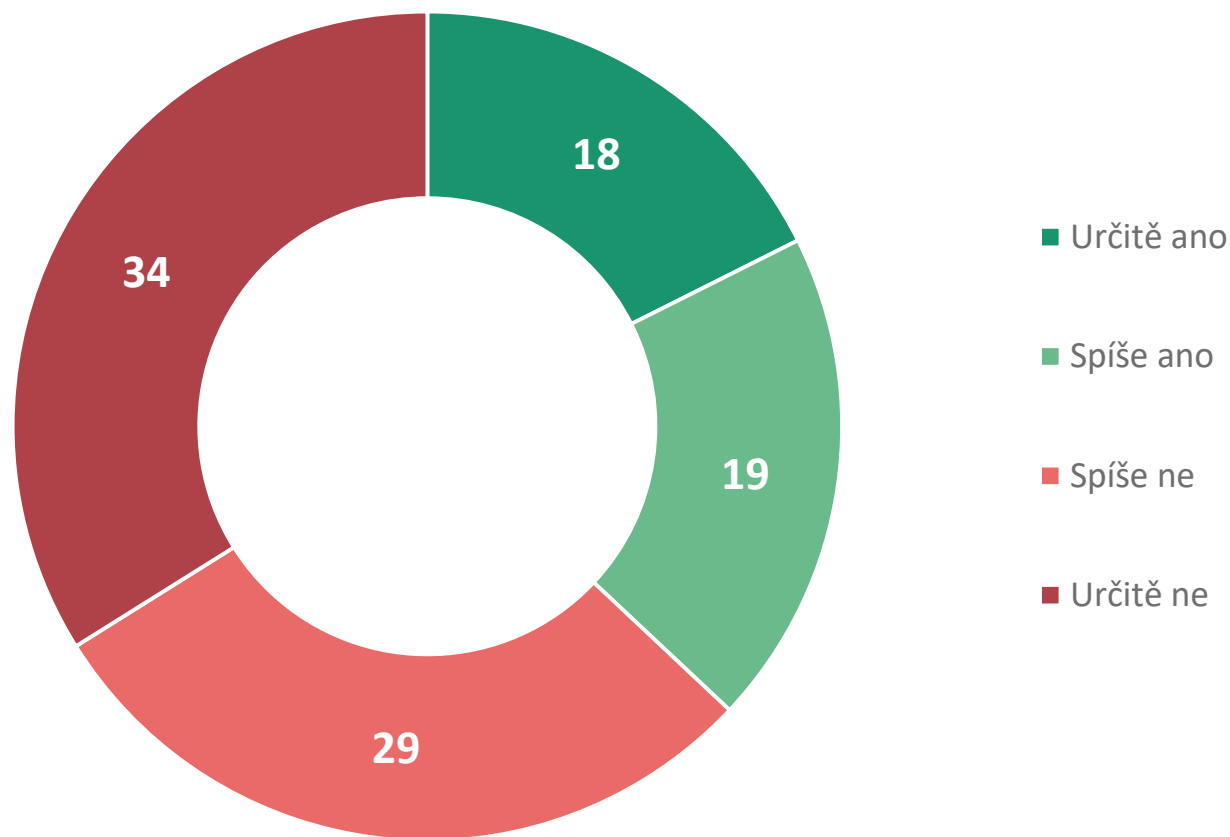


- Kvůli vysoké poptávce po placení stravenkami mezi našimi hosty
- Kvůli konkurenceschopnosti, přijímají je restaurace v našem okolí
- Považují stravenky za efektivní způsob placení
- Jiný důvod

obáváte se úbytku hostů, pokud by lidé dostávali příspěvek na stravování také ve formě peněz?

Více jak polovina provozoven (63 %) by se neobávalo úbytku hostů, pokud by zákazníci dostávali příspěvek na stravování ve formě peněz. 34 % restaurací si je tímto jistých, 29 % označilo odpověď spíše ne.

37 % provozoven se úbytku obává. 18 % je o úbytku hostů při zavedení příspěvku na stravování ve formě peněz přesvědčeno, 19 % odpovědělo spíše ano.



B04. Obáváte se úbytku hostů, pokud by vedle stravenek dostávali lidé příspěvek na stravování přímo ve formě peněz?

n = 165 (ti, kteří přijímají stravenky), zobrazena % odpovědí

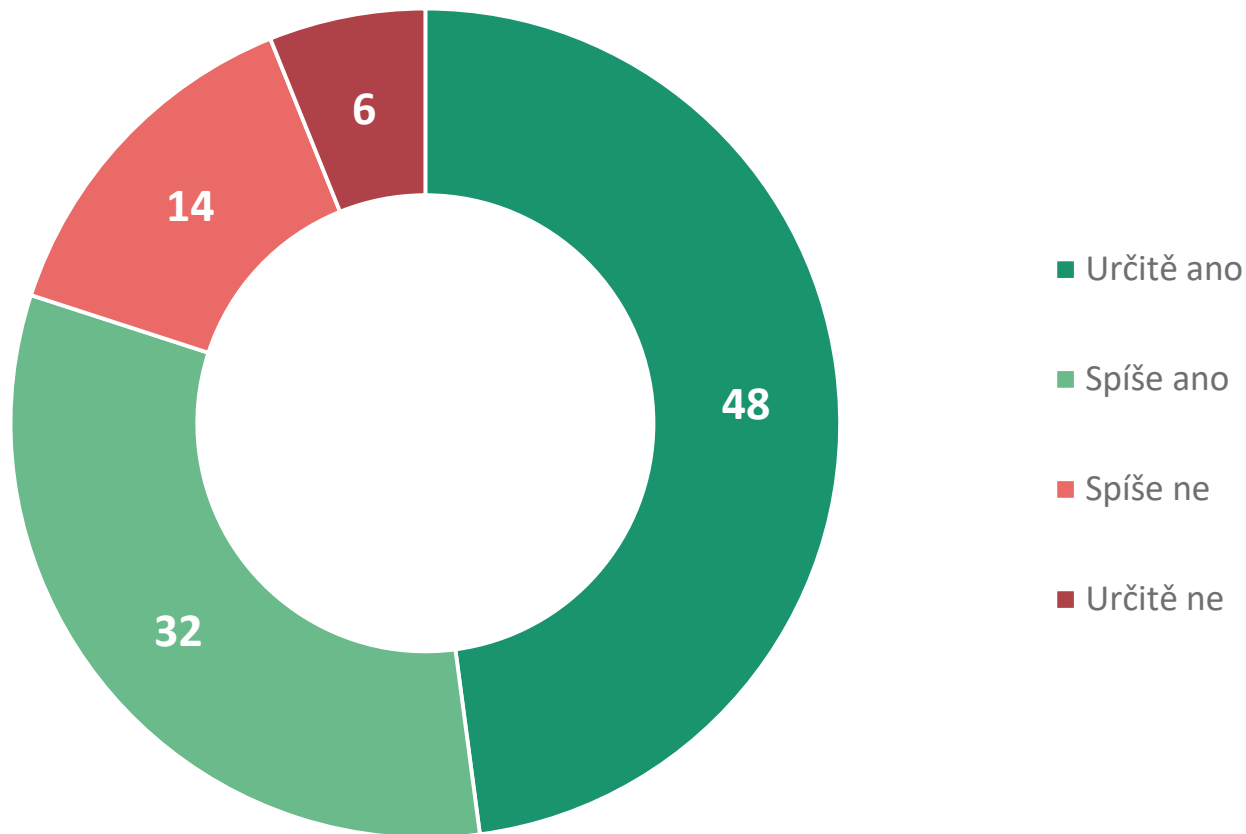
přivítali byste, kdyby u Vás díky stravenkovému paušálu platilo stravenkami méně osob?

80 % provozoven by přivítalo menší využívání stravenek při placení díky stravenkovému paušálu.

Možnost určitě ano zaznačilo 48 % restaurací, 32 % poté zaznačilo odpověď spíše ano.

Určitě ne zaznačilo 6 % respondentů.

Méně platících zákazníků stravenkami, z důvodu zavedení stravenkového paušálu, by spíše nepřivítalo 14 % restaurací.



B05. Přivítali byste, kdyby díky zavedení stravenkového paušálu platilo za oběd ve Vaší restauraci / Vašem stravovacím zařízení méně lidí stravenkami?

n = 165 (ti, kteří přijímají stravenky), zobrazena % odpovědí

shrnutí – stravovací zařízení

Většina dotázaných **stravovacích zařízení** (82 %) **přijímá stravenky** či stravenkové karty.

Nejčastějším **důvodem pro nepřijímání** stravenek je kombinace **nadměrné administrativy** a **vysoké provize** pro stravenkové firmy.

Naopak nejčastějším důvodem **pro přijímání stravenek** je **poptávka ze strany zákazníků**.

Dvě třetiny provozoven přijímajících stravenky se úbytku hostů v důsledku zavedení paušálu **neobává** a **80 % provozoven by i uvítalo**, kdyby hosté **platili méně stravenkami**.